

Η ιστορία του Χριστουγεννιάτικου δέντρου και το έθιμο στολισμού του

Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι ένα αειθαλές, κωνοφόρο δέντρο που ο στολισμός του αποτελεί παράδοση για τις μέρες των Χριστουγέννων. Στολίζεται με διάφορα στολίδια, διακόσμησης όπως γιρλάντες, κορδέλες, λαμπιόνια και στα παλαιότερα χρόνια αντί για λαμπιόνια τοποθετούσαν αληθινά κεριά.

Ένα άγγελος ή ένα αστέρι τοποθετούνται στην κορυφή του δέντρου συμβολίζοντας το αστέρι της Βηθλεέμ που οδήγησε τους μάγους ή τους αγγέλους που προστάτησαν το Θείο βρέφος εκείνη την Άγια νύχτα.

Χριστουγεννιάτικο δέντρο ανά τους αιώνες.

Γυρνώντας το χρόνο πίσω, τα πρώτα χριστουγεννιάτικα δέντρα, τα συναντάμε τον 15ο αιώνα στην Εσθονία και τον 16ο αιώνα στην Γερμανία. Λέγεται πως τις χρονιές 1441, 1442 και το 1514, μια αδελφότητα που ονομαζόταν Brotherhood of Blackheads, στόλισε για πρώτη φορά ένα δέντρο με αφορμή τις χριστουγεννιάτικες διακοπές στην περιοχή του Ταλίν.

Την τελευταία νύχτα των εορτασμών μετέφεραν το δέντρο στην κεντρική πλατεία της πόλης μπροστά από το δημαρχείο και όλοι μαζί άνδρες, γυναίκες, παιδιά χόρευαν γύρω από αυτό και γιόρταζαν την τελευταία νύχτα του εορτασμού των Χριστουγέννων.

Στη Γερμανία, τα χρόνια του μεσαίωνα οι ιερείς μιλούσαν συχνά για «το δέντρο του παραδείσου» το οποίο είχε πάνω του μαγικούς καρπούς.

Το πρώτο δείγμα χριστουγεννιάτικου δέντρου το συναντάμε στην Γερμανία, τον 16ο αιώνα και λέγεται πως βασίστηκε ο στολισμός του πάνω στα λόγια των ιερών. Οι ιερείς ανέφεραν πως το δέντρο είχε πάνω καρπούς που ήταν στρογγυλοί και κόκκινοι σαν μήλα .

Το δέντρο το στόλιζαν με διάφορα τρόφιμα και γλυκά τα οποία μετά το πέρας το γιορτών τα μοίραζαν στα παπαδοπαίδια και σε φτωχές οικογένειες. Αργότερα, συναντάμε χριστουγεννιάτικο δέντρο στα σπίτια πλούσιων αριστοκρατικών, προτεσταντικών οικογενειών.

Στις αρχές του 18ου αιώνα τα δέντρα άρχισαν να στολίζονται με κεριά και αντικείμενα υψηλής χρηματικής αξίας. Μέχρι τότε ο στολισμός ενός δέντρου ήταν πολυτέλεια και γιαυτό τα συναντάμε μόνο σε σπίτια πλούσιων και στις εκκλησίες.

Τον 19ο αιώνα βλέπουμε να στολίζονται δέντρα και σε σπίτια αλλά και σε σχολεία, νοσοκομεία και σε πολλούς άλλους δημόσιους χώρους.

Σημαντικό ρόλο στην διάδοση των δέντρων στα σπίτια, έπαιξε ο γερμανικός στρατός όταν αποφάσισε να στολίσει δέντρα στα στρατόπεδα και στα νοσοκομεία κατά τη διάρκεια του πολέμου 1870-1871.

Η διάχυση του εθίμου του Χριστουγεννιάτικου δέντρου σε διάφορες χώρες

Από τον 18ο αιώνα και μετά, παρατηρούμε σταδιακά πώς εισάγεται σιγά σιγά το έθιμο του στολισμού του δέντρου σε όλες τις χώρες και της Ευρώπης αλλά και την εξαπλώση του εθίμου στην Αμερική.

Στο **Καναδά** η παράδοση εισήχθη το 1781, από το στρατιωτικό σώμα στην επαρχία του Κεμπέκ. Εκεί το στρατιωτικό σώμα προστάτευε τις αποικίες από την αμερικανική επίθεση. Ο στρατηγός του σώματος μαζί με την σύζυγο του για να ευχαριστήσουν τους φαντάρους διοργάνωσαν ένα πάρτι στο οποίο στόλισαν χριστουγεννιάτικο δέντρο με κεριά και φρούτα.

Αργότερο στις αρχές του 19ου αιώνα ακολούθησε και η **Ρωσία** που υιοθέτησε το έθιμο και στην συνέχεια η Αυστρία. Η πριγκίπισσα Henrietta του Nassau-Weilburg εισήγαγε το χριστουγεννιάτικο δέντρο στη Βιέννη το 1816, και το έθιμο εξαπλώθηκε σε όλη την Αυστρία κατά τα επόμενα έτη.

Στη **Γαλλία**, το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο εισήχθη το 1840 από την Δούκισσα d'Orléans.

Στη **Δανία**, το πρώτο Χριστουγεννιάτικο δέντρο άναψε το 1808 από την κοντέσα Wilhemine του Holsteinborg. Λέγεται πώς εκείνη ήταν που είπε την ιστορία του πρώτου δανικού χριστουγεννιάτικου δέντρου μαζί με τον δανικής καταγωγής συγγραφέα Χανς Κρίστιαν Άντερσεν το 1865. Είχε δημοσιευτεί ένα παραμύθι που ονομαζόταν The Fir-Tree το 1844, εξιστορώντας την τύχη ενός ελάτου που χρησιμοποιήθηκε ως ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Στη **Βρετανία**, το χριστουγεννιάτικο δέντρο εισήχθη την εποχή της ένωσης με το Ανόβερο, από τη βασίλισσα (σύζυγο του Γεωργίου του τρίτου) της Charlotte του Μεκλεμβούργου στις αρχές του 19ου αιώνα, αλλά το έθιμο δεν είχε ακόμη εξαπλωθεί πολύ πέρα από τη βασιλική οικογένεια.

Η βασίλισσα Βικτωρία ως παιδί ήταν εξοικειωμένη με το έθιμο και στολιζόταν στο δωμάτιο της κάθε Χριστούγεννα ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο. Μετά το γάμο της με τον γερμανικό ξάδελφό της Prince Albert, το 1841, το έθιμο έγινε ακόμη πιο διαδεδομένο σε όλη τη Βρετανία.

Ένα ξυλόγλυπτο της βασιλικής οικογένειας δίπλα στο χριστουγεννιάτικο δέντρο στο Windsor Castle είχε δημοσιευθεί στις εφημερίδες του Λονδίνου το 1848 και μετά από 2 χρόνια το 1850 δημοσιεύθηκε στις ΗΠΑ σε ένα χριστουγεννιάτικο παραμύθι.

Χριστουγεννιάτικο δέντρο τον 20ο αιώνα

Πλέον ο στολισμός του χριστουγεννιάτικου δέντρου γίνεται σε όλα τα σπίτια κάθε χρόνο και όχι μόνο. Μεγάλα πολυκαταστήματα στολίζουν τα δικά τους μεγάλα χριστουγεννιάτικα δέντρα και στα κεντρικά σημεία της κάθε πόλης θα συναντήσουμε και ένα μεγάλο χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Διοργανώνονται μεγάλες συναυλίες και διάφορα πάρτι. Σε μερικές πόλεις ο στολισμός του χριστουγεννιάτικου δέντρου στα κεντρικά σημεία της πόλης πέρα από τον γιορτινό χαρακτήρα έχουν και ένα φιλανθρωπικό χαρακτήρα.

Για παράδειγμα η **Νορβηγία** κάθε χρόνο δωρίζει ένα τεράστιο δέντρο στην Ουάσιγκτον ως ένδειξη φιλίας για την στήριξη που πρόσφεραν οι Αμερικανοί στους Νορβηγούς κατά την διάρκεια του Β παγκοσμίου πολέμου.

Επίσης η Νορβηγία δωρίζει και ένα δέντρο στο λαό του Λονδίνου για να τους ευχαριστήσει για την στήριξη που πρόσφερε και η Βρετανία στην περίοδο του Β παγκόσμιου πολέμου.

Στις **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής** κάθε χρόνο στολίζεται και φωτίζεται το χριστουγεννιάτικο δέντρο στο νότιο μέρος του Λευκού Οίκου. Το 1970 ο πρόεδρος της Αμερικής Τζίμι Κάρτερ άφησε αναμμένο μόνο το αστέρι που στόλιζε την κορυφή του δέντρου σαν φόρο τιμής στους Αμερικανούς στρατιώτες που ήταν όμηροι στο Ιράν και τον επόμενο χρόνο τα λαμπιόνια μείναν αναμμένα για 417 λεπτά συνεχόμενα, όσες δηλαδή και οι μέρες ομηρείας των στρατιωτών.

Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου το έφεραν οι Βαυαροί και στολίστηκε για πρώτη φορά στην χώρα μας στα ανάκτορα του βασιλιά Όθωνα. Πρόδρομος του χριστουγεννιάτικου δέντρου στην Ελλάδα ήταν το παραδοσιακό Χριστόξυλο ή Δωδεκαμερίτης ή Σκαρκάνζαλος κυρίως στα χωριά της Βορείου Ελλάδος.

Κάθε χρόνο έβαζαν ένα μεγάλο κούτσουρο στο τζάκι ή στις σόμπες τους από αγριοκερασιά, πεύκο ή ελιά και το άφηναν να καίει κατά τη διάρκεια των 12 ημερών των γιορτών από τα Χριστούγεννα έως και τα Φώτα.

Λέγεται πώς αυτό το έθιμο έφερνε τύχη και γούρι στα σπίτια και έδιωχνε τα καλικατζαράκια από το σπίτι. Από όπου και να έρχεται όσο ψηλό ή κοντό είναι, στολισμένο ή μη, με λαμπιόνια ή χωρίς το χριστουγεννιάτικο δέντρο φέρνει χαρά, δώρα και το γιορτινό κλίμα στο σπιτικό μας.

Πηγή: <https://www.helppost.gr>